ARGUMENT

Numărul 39, singurul al anului 2020, tratează o temă deosebit de importantă, cea a producerii textului oral și scris. Este cel din urmă dintre cele patru dedicate noilor programe de gimnaziu, care stă sub cupola a trei competențe: prima, referitoare la textul oral, a treia, care privește redactarea textului scris de diverse tipuri și cea de-a patra, care acoperă și textul oral și pe cel scris sub raportul utilizării limbii, în ambele registre. Aceasta din urmă reprezintă componenta lingvistică a disciplinei limba și literatura română, cea care este fundamentul dezvoltării competenței de comunicare. Comunicarea a suferit în ultimele decenii o amplă lărgire a accepției. Se comunică enorm, intens, ca niciodată până acum, pentru că mijloacele tehnice care permit și presupun comunicarea s-au dezvoltat exploziv. Poate școala să țină pasul? Oricum, încearcă. Se dă o pondere mult mai mare oralului și tipurilor lui de texte. Același lucru s-a întâmplat cu tipologia textelor scrise. Cine ar fi crezut acum 25-30 de ani că în programele școlare se vor include atâtea tipuri de texte, că vor dispărea scrisoarea și telegrama care vor fi înlocuite de email? Sau că elevii vor învăța despre textul multimodal și cel discontinuu? Și în această explozie tipologică, cum mai poate școala să asigure achizițiile sintactice, morfologice, semantice și lexicale, fonetice și să determine aplicarea normelor de ortoepie, ortografie și de punctuație de către niște elevi atât de grăbiți? Ei au de scris foarte multe tipuri de texte, între care s-au menținut câteva specii clasice de metatext școlar: ideile principale, rezumatul, caracterizarea, paralela, dar și jurnalul.

O complexitate uneori copleșitoare are în față profesorul care s-a confruntat și cu necesitatea de a asimila rapid și noutățile din gramatica academică adaptate pentru gimnaziu.

Perspective 39 nu a avut cum să acopere tot acest peisaj, dar prin materialele oferite, se referă la destul de multe dintre ele. Am în vedere, în primul rând, foarte solidul articol din Dosar semnat de Alina Pamfil care face o tipologie a metatextului școlar din perspectivă metodică. O foarte utilă examinare a problemelor redactării în școala actuală, critică și deloc complezentă, și o soluție: un program de doi-trei ani dedicat redactării de text pe baza textului literar. Tot în Dosar veți mai

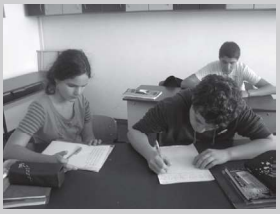

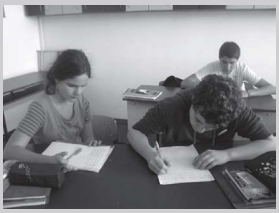

putea citi despre procese reflexive în redactarea de text, ca o soluție pentru conștientizarea mizelor redactării sub semnătura Ioanei Tămăian. Experiențele vizează și ele diverse aspecte ale problematicii redactării, inclusiv a acelor texte cerute la evaluări. Avem un articol care pune în evidență importanța lexicului în producerea de text de către elevii de la secțiile cu predare în limba maghiară sau altul care pliază relația literatură-film pe specificul elevilor de la profilul coregrafie. Tot cu elevi de la secția maghiară a lucrat un tânăr coleg exerciții de producere de text scris și oral în mediul online prin vlogging. Avem sugestii de evaluare pentru competența de producere de text/redactare. Sau o serioasă abordare a textului explicativ ca și o complexă analiză a metatextului interpretativ în programele de gimnaziu. Continuă prezentarea bacalaureatului internațional așa cum se susține el în câteva școli internaționale din România. Nu lipsește ancheta la care au răspuns 11 colegi. Un interviu cu Alexandru Nicolae despre noutățile din gramatică pe care le-a adoptat școala. Câteva prezentări de carte, semnale editoriale și evenimente completează sumarul, nu prea bogat, al revistei noastre.

Le mulțumim colaboratorilor noștri, mai vechi sau mai noi, pentru că au reușit să-și mobilizeze energiile și să scrie pentru Perspective 39 în condițiile atât de dificile pe care le traversăm.

Redacția